

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA
Ciutat ps. 0.50
Campanya » 0.60
Exterior » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 20 SETEMBRE DE 1885

CARTA

CONGRESO
DE LOS
DIPUTADOS

Madrid, 11 Juliol 1885.

Gobierno Interior

Srs. Dn. Joseph Baitx y Balil y Dn. Enrich Rafols:

Molt senyors meus y de ma consideració: he rebut vostre favorida de lo 14 del passat y quedo molt reconegut á la Redacció de LA GRALLA per las falagueras paraulas que 'm dedica y per la remesa de son il·lustrat periódich. Aplaudeixo ademés vostre patriotisme y la conducta qu' observeu en eixos paisos sostenint lo foch patri y defensant nostre literatura y nostres interessos.

Demá surto cap á Catalunya y allí alen- taré á nostres paysans y col·legas pera que atenguin á vostres enlayrats propòsits, con- tribubin en quan puguen á las demandas que vosaltres los hi haveu endressat.

Conteu ab mi, per tot quan pugue; celeb- ro lo patriotich exemple que doneu ab vostre distingit periodich.

Felicitats y AVANT SEMPRE.

Disposeu sempre en tot y pera tot, de aquet affm. paysá vostre y S. S.

Q. B. V. M.

VICTOR BALAGUER.

Es tal la satisfacció, tan l' entussiasme que 'ns ha produit la llegida d' aquesta carta, que nostres mans barrueras no atinan á comuni- car á nostre festiu instrument, las tocadas que pujan á la inspirada pensa dictadas per lo sant foch de l' patriotisme, que ha avivat, la per nosaltres acceptació dintre lo camp ca- talaniste, rebent lo titol de lo capitost de nos- tre renaixensa literaria.

Lo senyor Balaguer á l' endresarnos l' an- tecedent carta nos ha fet mercé y honor que jamay podiam esperarnos.

¡Sempre avant! nos diu lo ilustre historia- dor de nostre pátria, y nosaltres dès las hu- mils planas de LA GRALLA l' hi responem: si, benevol mestre; **avant, sempre avant**

LA REDACCIÓ.

LO CONFLICTE

Atenintnos als darrers telegramas, sembla que los nuvolosos celatjes que pretenian en- telar lo bon nom de la patria, han desapa- rescut, motivats per lo retiro que l' Alema- nya ha ordenat de los barcos que enarbolaren la bandera de son pais en las illas Caroli- nas.

L' impaciencia pera rebre noves auténticas, 'ns té tan impacients com avans, puig si bé son promesas d' *arreglo*, 'ns sembla que En Bismarck premeditá massa bé lo qu' anava á empendre pera tot de sopte retirá sas ambi- ciosas quan traydoras pretensions.

Suposem y nos sembla molt suposá, que no hi hagués hagut tractes anteriors á la ocupació, ¿se pot creurer que Bismarck no havia previst la protesta unánime que aixe- caria lo poble espanyol tan prompte tingués noves de lo que las ayglas germánicas volian arrebatarli? Comprenem que se 'ns dirá que

creya á Espanya abatuda, agotnisant; pero es possible negarli coneixement complet de las condicions dels pobles tots, pera desco-neixer que lo poble espanyol es potser el que té mes encarnat l'orgull d'amor á la patria y que tot ho sofreix menys un atach á sa dignitat?

Per un altre part, l'Alemanya es, de todas las nacions, la mes favorescuda per los trac-tacts de comers fets últimament ab Espanya. Comparant l'importació ab la exportació, van á parar alguns milions de duros á sa terra, y es per tots sapigut que la Alemanya com nació productiva es pobríssima y que todas las riquesas que trevalla y ven als mercats d'Europa los extrau d'Espanya y altres nacions. Donchs bé, es imaginable que aqueixas consideracions, sobre tot la referent al comers no las hage tingut present lo promotor del conflicte? Nosaltres, encara que se 'ns tracti de pesimistas dihem que nó.

Hi ha en aqueixa trascendental qüestió, alguns punts que ningú ha pogut descifrar y que fan duptar si un arreglo de part dels *dos Bismarcks* no imposarán á Espanya una ignoble transacció.

Los últims telegramas nos comunican que l'emperador Guillem está animat dels mil-lors desitjos vers á Espanya y que per *res del mon* vol que desapareixi la pau entre las duas nacions. Flagrant contradicció! ¿Llavoras perquè permeté que 's cometés l'acte de pi-rateria? Perquè no deixa tranquila á la nació que la desgracia assola? Perquè fa protes-tas d'amistat quan los seus actes són des-lleials é hipòcrits y sols un calificatiu mereixen, 'l de infame atentat á la dignitat d'una nació amiga?

Per Deu que voldriam equivocarnos, mes creyem que la audacia d'En Bismarck de ene-mistarse ab una nació com Espanya que es ab la que necessita tenirhi mes gran cordialitat, per las rahons que estan al alcans de to-thom, fan veurer ben negre l'horisó, y tantas protestas d'amistat y bon desitj, 'ns semblan cada volta mes incomprensibles, y 'ns fan desconfiar molt més.

Per nosaltres y pot darse com opinió gene-ral, la única solució factible pera que lo tan parlat conflicte ho deixi d'esser, no te mes que un dilema: l'abandono incondicional de las illas Carolinas per la Alemanya ó la guerra,

per consegüent inevitable si no vol compen-dre que á lo soberch poble espanyol ningú se l'hi imposa.

Mes dihem: si lo govern pensa transigir ce-dint un átom de son territori, la guerra se farà encara que hi haje un rey y governants que hu-millantse pretenguin trafiqueixar ab la honra de la patria, y ¡llamp del Cel! que 's lliurin tots, si aquesta calma es lo producte de una deshonrosa transacció.

ENRICH RAFOLS.

LITERATURA

LLUNA NEGRA

Á MON BON AMICH A-BEN-ASSAR

A nit que 'm dexará casi á les fosques
la lluna que se mimva,
m' en vench á festetjar una estoneta;
despèrtat, Catalina.
No cal que guaytes gens á la finestra,
no sia que 't costipes,
escolta, sens obrir les persianes,
ma veu dolrosa y trista.
Bé prou que 'm sentirás quatre paraules,
poquetes y ben dites;
y si m' en futx quelcuna de les meues
no vull que t' agravies.
M' han dit que t' entretens llegint les cartes
que un temps te vatx escriure;
jo sols puch recordar una promesa
que may ha estat escrita.
M' han dit que quan me feres un desayre
no ho feres ab malicia,
y que de la calumnia y de l' enveja
tots dos hem estat víctimes.
Per çó 't vench á parlar en aquest' hora,
que no tendrém espies,
per saber si me guardas bon afecte
ó si m' han dit mentida.
A mi 'm pots preguntar lo que tu vulgas
que tot quant jo te diga
será la veritat; he avorrit sempre
la lletja hipocresia.
Si m' he allunyat de tu es porque 'm vatx temer
que anavas malaltissa,
y vatx voler provar la meua ausencia
si t' era medecina.
Si quan te trob me gir per altra banda,
¡jay! no 't tench avorrida,

es que no tench coratje per mirarte
 quan vetx que tu no 'm miras.
 Y si he dexat passar tantes setmanes
 sens enquerir noticies,
 no cregues, no, que no sabés qué feyes,
 qué dius y qué imaginas.
 Es ver que he enrahonat ab altres jóvens
 com qui vol divertir-se;
 solch divertir-me, quan la set m' ofega,
 beguent such de matzines.
 En mitx de sa companya, solitari,
 mon esperit sufria;
 no més l' agombolava l' esperansa
 de véuret penedida.
 Avuy ja no puch més; vench á pregarte,
 y ma pregaria obliga,
 que 'm mostres lo teu cor, no te 'l desfresses!
 ¿m' estima ó no m' estima?
 No plagues gens el meu si 'l veus que esclata;
 per çó no te retgires,
 jo estich en aqueix mon per plorar sempre,
 tu hi deus estar... per riure.
 Respon á la pregunta que t' he feta,
 si trobas que 'n soch digne...
 Has gemegat!... y tancas la finestra...
 Adeu, na Catalina.
 ¿No gosas confegir una paraula,
 y sé que no t' ho privan?
 aquestes que te dich son les derrereres,
 ¡tal volta 't martirisan!
 Jo axí mateix viuré; conech el bálсам
 que cura mes ferides;
 quan las tendré curades, Déu no vulga
 que tu'lo necessites.

BARTOMEU FERRÁ Y PERELLÓ.
 (Balear).

Castas Espinas

Saps, Ramellera hermosa,
 Per qué, contenta,
 Sempre com las flors mostras
 Ta cara fresca?
 Perque tu, nina,
 Ets poncella á qui guardan
 Castas espinas.
 ¡Av; quantas papallonas
 Te fan l' aleta,
 Com si fossen tas galtas
 Rosas vermellas;
 Cuidado noya,
 Puig venen, fiblan, fugen,
 Y may mes tornan.

Ramellera disposta
 Mata eixa oruga
 Que per ta ma nevada
 Poch á poch puja;
 ¿No veus, mesquina,
 Que sa baba argentada
 Los rams mustiga?
 Esquivat pressurosa
 Las drollas vespas,
 Que al entorn de tos llavis
 Burinotejan
 Perque es mes dolsa
 Que mel de sajolida
 La de ta boca.
 Com en las toyas lligas
 Brancas diversas,
 Mil voluntats esclavas
 Tindrà la teva
 Mentres que, altiva,
 Conservi ta hermosura,
 Castas espinas.

MARÍA JOSEPHA MASSANÉS.

SUSCRIPCIÓ

Pera los damnificats de lo cólera en Espanya, qual
 producte será enviat al Dr. Ferran pera que lo
 distribueixi entre las familias més necessitadas.

LA GRALLA	\$10.00	J. P. M.	\$ 1.00
F. Fabreguettes	» 2.00	C. Suderie	» 0.50
Bernardo N	» 0.50	L. Delande	» 0.50
G. Bani	» 0.50	J. Agut	» 0.50
E. Haurie	» 0.50	N. Piñeiro	» 0.50
J. Etchenique	» 0.50	J. Oliveira	» 0.50
A. Manzanedo	» 0.50	A. D'Arnaud	» 0.50
D. Dornaleche	» 0.50	F. de la Piedra	» 0.50
L. Burle	» 0.50	A. Massafarro	» 0.20
J. Peau	» 0.50	J. Sanchez	» 0.20
P. Cazalás	» 0.50	C. Peau	» 0.20
C. Soubes	» 0.50		
		Suma	\$ 22.10

Llista á carrech d' En Anton Buxó

P. Roca	\$ 1.00	A. Casabó	\$ 0.60
E. Rivas	» 0.50	R. Sabate	» 1.00
J. P. Balparda	» 1.00	B. Arhost	» 0.30
R. Campos	» 1.00	B. Tapias	» 0.20
P. M.	» 1.00	J. Coll	» 1.00
B. Montero	» 0.50	J. Garcia	» 0.40
J. Lopez	» 0.50	F. Calzada	» 0.50
D. Tur	» 0.20	A. Buxó	» 1.00
Llagostera	» 0.20	J. Cuntan	» 0.50
A. Badal	» 0.20	F. R. Rodriguez	» 0.20
B. Colorons	» 0.50	G. A. Louña	» 0.20
R. L.	» 0.20	M. Alonso	» 1.00
J. Cuadra	» 0.20	A. Vidal	» 0.50
A. Garcia	» 0.60	C. Pons	» 0.50
R. Escardos	» 0.10	R. Peredejordi	» 1.00
D. Laspalas	» 0.60	J. Berch	» 1.00
J. Puig	» 1.00	N. N.	» 1.00
Punoll	» 0.50		
		Suma	\$ 20.70

Llista à carrech d' En Joseph Palau

J. Palau y Ribas. . . \$ 4.60	M. Casal \$ 0.40
M. Pi y Tuseg. . . » 4.60	J. Comas y A. . . » (0.5)
M. Palau de Pi . . » 2.00	R. Vila » 0.20
V. Ribas de Palau » 2.00	J. Patriarca » 0.40
J. Palau y D. . . . » 1.00	J. Sidiago » 0.50
J. Palau y D. . . . » 1.00	A. Sicardi » 0.50
J. Pi y Palau . . . » 1.00	L. Sandre » 0.50
C. Pi y Palau . . . » 1.00	I. Mavell » 0.60
T. Esteba. » 1.00	R. Real » 0.50
T. Gibert. » 1.00	L. Goborino » 0.56
M. Bruguera. . . . » 1.00	M. N. Lacau. . . . » 4.66
A. Nogarra. » 1.00	M. Guberti » 0.60
L. Marquez. » 0.50	T. Canudas. » 1.00
Nerguir. » 1.00	R. Ernuda » 1.00
S. Ferrer. » 0.50	N. N. » 1.00
P. Franquim. . . . » 0.50	G. Pini » 0.50
J. R. Alvarez. . . » 0.50	G. L. Glize » 1.00
M. Pi y T. » 1.00	Papeterna. » 0.30
J. Pons » 2.00	José Pagés » 0.50
Vicente Grau. . . . » 1.00	Grau Artan » 0.60
Joaquin L. Varela » 1.00	José Illas y Font » 1.00
Antonio Bardanca. » 0.50	Baldomero Juana . » 0.50
José Bardanca. . . » 0.50	Luis Lerena » 4.70
Antonio Gardey. . . » 1.00	Florencio Fòglia . » 2.00
Ramon Calvo » 0.50	Francisco Sole . . . » 0.20
Laureano Minguez » 0.40	Ramon Castro . . . » 0.50
José Vazquez. . . . » 0.40	Rafael Ravera . . . » 1.00
Telmo Aicardi . . . » 0.40	Francisco Garcia . » 1.00
Ramon Momburú . . » 0.50	V. P. Gotusso. . . . » 1.00
José Casacuberta . » 0.50	José Amistoy » 0.50
F. Baldenaban. . . . » 1.00	
Baltasar Gomez . . » 0.50	Suma. \$ 63.54

Llista à carrech d' En Salvador Teix

Salvador Teix. . . \$ 5.00	M. Grassas \$ 1.00
F. Cuspinera . . . » 5.00	Gallí y C ^a » 2.00
J. Sala » 3.00	E. Amat. » 1.00
S. Carbonell . . . » 5.00	A. Toll » 1.00
J. Ribas. » 4.00	P. Rodriguez . . . » 1.00
A. B. y Ramos . . » 4.70	V. Ruiz » 2.00
F. Ibarra » 4.00	S. Ramon » 1.00
A. Martí y C ^a . . . » 5.00	D. Martí Torres. . » 1.00
S. Ginesta. » 4.70	A. Curió. » 2.00
F. Puig » 5.00	Coruda. » 2.70
J. Brunet y C ^a . . » 3.00	Quintela Font y C ^a » 4.41
F. Matarrodona. . » 1.00	A. Bamba. » 2.00
S. Noguera » 1.00	A. Telechea. . . . » 4.70
F. Pasquès » 1.00	Un Carballs » 1.00
E. Suarez » 1.00	F. Gargallo » 4.00
F. Boeri. » 1.00	E. Casal. » 4.00
F. Cristobal. . . . » 1.00	M. Rubio » 4.66
P. B. Rodriguez . . » 1.00	A. Oddo. » 1.00
Duffieux-Mantone. » 2.00	E. Moneda. » 1.00
N. Perez » 1.00	J. Boix » 1.00
A. Pons » 1.50	G. y Armanino . . » 1.00
M. Barceis » 1.00	A. Camps » 2.00
J. Martí » 1.00	M. Royo » 1.00
J. Munart » 1.00	M. Tastás » 1.00
F. Delfino » 1.00	A. Ramis » 1.00
Vazquez Cores . . » 1.00	M. de Ramis . . . » 1.00
J. Pag. s. » 1.00	A. Ramis » 1.00
J. Tremoleras. . . » 5.28	E. Carballo » 1.00
E. Font » 2.00	J. Carreras » 1.00
N. N. » 1.00	J. M. Sueiro » 2.41
P. C. Ballefin. . . » 1.00	R. Miquel » 2.00
F. Prous » 4.70	D. Bertran » 1.00
F. Astort » 1.00	S. Royera » 1.00
F. Barrone » 1.00	D. Rey. » 1.00

D. Gayol. » 1.00	J. Rosés » 1.00
D. Pereira. » 1.00	G. Bacigalup. . . . » 0.50
A. Cabot. » 1.00	J. Fernandez. . . . » 0.50
M. Bergara » 1.00	Un suizo » 0.30
V. Garcia » 1.00	F. Carrara » 0.50
Dr. Rappaz » 2.36	M. Torres. » 0.50
J. Rodriguez » 0.50	P. Lombardi » 1.00
J. J. Saus. » 1.00	J. Vignale » 0.50
L. Carlé. » 0.50	B. de la Unon . . . » 1.00
A. Scapappietra . . » 1.00	M. P. » 1.00
C. Imperiales. . . . » 1.00	J. Argento » 2.00
S. Morini » 1.00	J. Bayeto » 1.00
F. Mas. » 1.00	A. Seguna » 0.50
A. Martollo » 1.50	P. Colombo » 0.50
M. Mariño. » 0.20	J. Castellos » 0.50
P. Barreta » 1.00	A. Genta » 0.50
J. Garoni » 1.00	P. Galiana » 0.50
J. Paselli » 0.50	B. Seneti » 0.50
B. Argento » 0.50	J. Martello » 1.00
C. Barone. » 0.50	P. Prandó. » 0.40
J. Salletone » 0.50	F. Porsillo. » 0.50
A. Mariño » 0.50	J. Pupo » 0.50
M. Termi » 0.50	J. Prando. » 0.30
P. Tubia » 0.50	J. Castiglia. » 1.00
J. Volante » 0.30	J. Niasola » 0.20
A. Schiaffarino. . . » 0.20	Un Francés. » 0.40
B. Lomati » 0.30	A. Andane » 0.50
A. Crepi » 0.50	J. Dualde. » 1.00
N. N. » 0.50	J. Rolfo » 0.40
François. » 0.40	N. N. » 0.20
B. Bonifacio » 0.44	A. Parma. » 0.20
G. Perone » 0.50	J. Lodran. » 0.60
F. Lahoz » 0.40	Mast y Solé » 2.00
J. Garbalo. » 1.00	M. Castellano . . . » 1.00
P. Sartori » 1.00	A. Vazquez. » 1.00
A. Musarello » 1.00	P. Chuvrino » 0.50
J. Saus » 0.50	G. Lagrese » 1.00
J. Torroella. » 1.00	J. Gelli » 1.00
V. Mas » 2.00	R. Monros » 0.50
J. Golpis » 1.00	N. Marquez. » 1.00
C. Barros. » 0.50	J. Desparaguera. . » 1.00
M. Tastás » 2.00	

Suma. \$ 204.96

Suma total. \$ 311.30

Segueix oberta la llista de suscripció.

MARINESCA

(Seguiment)

De cop s'alsa al sentir lo contacte d'una má posada sobre l' espatlla. Un venerable vell d' uns seixanta vuit anys, de semb'ant noble y franch, 's posa devant d' ella y ab tó paternal, li pregunta:

—Es un dels vostres que está en perill?

La Mariona sacudeix lo cap.

—Lo meu marit, senyor, lo meu marit s'en anat á prestar si ausili.

—Sou la muller d' un d' aquest braus qu' acaban de sortir en la barca? Ah! perme'cu-me, noya, de felicitarvos per tindre un marit tant coratjós.

Y descubrintse lo vellet s' inclina respectuosament.

La barca avansava mentres tant lentament, unes voltas apareixia en lo cim de las montanyosas onas, pera tot seguit perdrers de vista com si la frágil embarcació hagués desaparegut per complet.

No obstant, la barca avansaba poch á poch y dirigia sa proa á 'l gussi en perill. Tota vegada que flotaba en la superficie la débil nau, eran saludats sos tripulants per crits entusiastas.

La Mariona tracta de calmar son dolor. Las aclamacions de la gent y lo saludo respetuós d'un home tan distingit, li fan comprendre la grandiositat de la acció en la que prent part son marit. Comensa á tenir una mica mes de coratge. Mes lo perill que corre son estimat no ha disminuït y l'angunia torna á apoderarse de sa ánima.

—Veniu ab nosaltres, li diu lo vell, senyalant á una dona casi de la mateixa edat qu'ell y dos noyas de divuit á vint anys, y vos ajudar m'á passar aquest moment de prova.

La Mariona 's deixa conduhir insensiblement, sens dir un mot. A mes la simpatia de la familia que la rodeja, sembla que disminueix sa pena.

Ella procura contenir sas llágrimas, y dirigeix la vista á l'embarcació que 's pertja de vista. Va acostantse á la platja, seguida de sos nous amichs, y tractant d'obrirse pas per entre la gentada, diu lo vell: «¡Pas á la dona d'un de 'ls del salvetatje!» Llavoras deixan lo pas franch á los quatre.

La nau segueix avançant poch á poch. A cada instant, un'ona mes forta que l'altre impossibilita la marxa de l'embarcació. La Mariona sembla que rebí sobre son cor los colps furiosos de las onas. Al veurer lo gran perill dels tripulants, ella tremola com una fulla á l'arbre.

—Nosaltres concixem lo coratge dels braus mariners, diu la vella; pero no comprenem 'l de las pobres donas. Y aixó qu'ellas son també tant dignes d'admirarse com los homes puig las mares, las fillas, las mullers, las germanas, tenent que fer lo cor fort, pera no disminuir 'l valor de sos allegats...

No solsament la Mariona no s'atrevia á demostrar son desalent ni sa falta de coratge, sino que casi s'averkonyia d'haber tractat que son marit deixés de complir un deber qu'era tan elogiat per tots los curiosos que 's

trovaban en la platje, que seguian totas las alternativas de lo salvetatje ab tan gran interés.

La nit tocaba ja á son terme, y la maretjada era cada volta més forta y la boira més espessa. No 's distingian mes que dos punts negres qu'escursavan poch á poch la distancia. Lo drama tocaba á son fi. ¿No s'estrellarian las dugas embarcacions, l'una contra l'altre y moririan per l'efecte del mateix colp, los que las tripulaban?

Una gran ansietat se notá en los semblants de tots, y á pesar de lo fort vent y la copiosa pluja, ningú 's movia esperant lo desenllás. No se sentia mes que la pobre Sila que ploraba desesperada y que corria de una part á l'altre de la platje, com si busqués encara un nou ausili pera enviar á los de la nau.

En aquest suprem moment, la Mariona sentí que l'abandonaba tota sa bona voluntad. Ella volia demostrarse coratjosa, mes lo valor li mancaba.

No 's distingia lo que passaba en lo golf immens, mes tothom presumia que debia esser terrible lo combat de febles criaturas contra los encadenats elements: lo vent furiós y las onadas encare mes furiosas.

Per tots l'espera del resultat sigué llarga, però per la Mariona y las familias de los parents en perill, era enterament dolorosa.

De prompte se sentent crits de:

—Mireulos, ja tornan, ja tornan.

—¿Tots?

Ah! 's trovaban massa lluny pera assegurar-artsen. Era necessari esperar...

Per fi, s'en pogueren contar cinch, eran cinch!

ENRICH RAFOLS

COMPENSACIÓ (I)

FAULA

Sobre una flor, que la rosada banya,
xucla un mosquit la gota més petita
y ab élla, un infussori que la habita,

En la trenyina preparada ab manya
fugint lo mosquitet se precipita

y 'n fa festa la aranya

Vé la gallina, de minestra á cassa,
y arreplega la aranya y se la empassa;
l'home la veu, la lliga, la assessina,

ploma, farceix, enasta, ¡gran fartuoril!
 y acava ab la gallina
 y ab la aranya, l' mosquit y l' infusori.
 Pero aqui la sorpresa:
 vé 'l menut cuquet blanch, fa en l' home presa...
 y aqui teniu com sempre arriba un' hora
 que 'l xich al gran devora.

APELES MESTRES.

(1) Inocenment y sense dedicarla á nin-
 gú, publiquem aquesta faula.

Un Retrato

¡Diners ó la vida!

I

Cap á Reus se va acostant
 ja lo só dels picarols,
 y 'ls cops de tralla se senten
 cada vegada més forts,
 que 'l baladreig acompanyan,
 castellá del postilló,
 interrompent de la nit
 lo silenci pahorós.

La diligencia—correu
 de la parada es aprop,
 quan se trova detinguda
 per forza de malfactors,
 qu' encarant trabuchs y dagas,
 fan baixá en terra á tothom,
 y á tothom sa lley aplican,
 l' absurda lley del més fort,
 que 'ls uns resignats acatan,
 y altres ab marcat dolor,
 formant viu contrast la gresca
 que del assalt fa un minyó,
 robat com tots los viatjers,
 y potsé 'l menys rich de tots.

—Preneumbo tot, diu als lladres,
 qu' ho mereixeu de debó,
 mes los cigarros deixéumels,
 puig sent com soch fumador,
 tot fumant podré distreurem....
 y á propòsit, deume foch!—

Y l' aludit, un dels pillos,
 que duya un fanal ronyós,
 obrintne la portelleta
 se li acosta y diu:—Té, noy,
 que pel bon humor que gastas
 mereixes aquest honor.—

Lo minyó encent lo cigarro
 y planta ullada á aquell hom,
 potsé pera reconéixel
 si l' ensopega altre cop.

II

Passats vuit dias ja n' era
 la quadrilla á la presó,
 y los reussenchs esplicavan
 lo miracle tot cofoyes,
 contant com de un á un
 gracias á un retrato al llápis
 presentat per un minyó
 lo sent demá del delicte,
 de que víctima ell ne fou:
 lo retrato era del lladre
 qu' ab lo fanal dongué foch,
 y en Fortuny, lo Marianet,
 resultá serne l' autor.

WILLIAM XARAU.

Bahia Blanca, 10 Setembre 1885.

CARTA

qu' escriu un soldat á la seva raspa

Careta de ratolí
 cor de sucre, hermosa Marta,
 si no rebs aquesta carta
 m' ho enviarás á di.

Me l' ha escrita 'l cabo *Sancho*
 qu' es un xicot molt trempát;
 si hi ha algun mot esborrat,
 es perque hi ha caigut ranxo.

Per ell no pelo patatas,
 sempre de mi dóna excusas,
 perque li mato las pussas
 y li enllustro las sabatas.

Desde que soch á Madrid,
 ja fá un mes y quatre dias
 casi no' m coneixerias
 perque m' han fet distingit.

De la ditxa que disfruto,
 envejosos 'ls amichs,
 van dihent á grans y xichs
 que m' han distingit per bruto.

Pero jo' m faig respetar,..
 si algun beneyt me diu *Chico!*
 dessegida li aplico
 la ordenansa militar.

Mes lay! que lo recort téu

me dissipa tan y tan,
qu' ara mateix vaig quedant
prim y groch com un fideu.

No puch oblidar la trena,
que del clatell 't penjava
yufanosa 't copeijaba,
mes avallet de la esquena

¡Oh, raspa piramidal!
¿quan podrás dar-me consol
prop d' aquella font bunyol,
que té la plassa Real?

Allá era 'l punt de la cita...
quan aprop téu me tenias
sempre tocarme volias
'ls botons de la levita.

Si per mostrarme prudent
del téu costat m' apartava,
ta careta enrajolava

y 'm deyas: ¡Vina, dolent!

M' acostava, eram felissos,
y 'ns feyan l' amor tan fort
que devegadas... ¡La sort
que no parlan 'ls padrissos!

Sense mi com plorarás!...
Tant los meus fets penetravas,
que quan no te n' adonavas,
com jo marcavas 'l pas.

Y que més? si una vegada
l' sargento Batllapoti
vá dir-me que 'l méu bigoti
feya farum de criada.

Tn ets de lo méu cor la reyna!
¡Si, m faltessis algun dial...
Un altre men' n buscaria,
y no tinch gana de feyna.

T' faig vigilá y no ho notas;
l' altre dia vaig sabé.
que l' xicot de l' adrogué
quan passas 't fá ganyotas.

Vas al ball de Novedats
que ab *tuti li mundi* encaixas
y ets tan tova que 't rebaixas
fins á parlá ab 'ls soldats.

Aixis, Marta, anirém mal.
¿Qué dirá lo mon de mi?
d' un xicot que ja es fadrí
d' aprenent de general.

Fés á tothom cara séria
si hém de tenir relacions
que l' orgull dels meus galons
no vol tractas ab miseria.

No cal que passis neguit

de que un ' altra ' lo cor me robi:
t' estimo encara, que' m trobi
tot un senyó distingit.

La filla d' una patrona,
'm volia conquistá
pero jo vaig dirli:—ca!
ja la tinch á Barcelona.

Sabrás que la guerra ' ns crida,
demá aném cap á Tafalla,
si 'm matan á la batalla
ja t' ho escriure desseguida.

Vaya, adéu; dóna expressions
á aquellas quantas ninyeras,
qu' escoltavan tafaneras
las nostras conversacions.

Si véus que tothom se casa,
no t' amohinis per ré,
vull trovarte quan vindré
més encesa qu' una brasa.

Expressions á 'ls teus amos
y á la cambrera,
y á aquell pegot tan ranci
de la escaleta...

¡ Ay Marta, Marta!
cada cop qu' en tu penso
no se 'l que m' passa.

¡Adéu mona! 'l sargento
ja enfadat crida
perque s' acosta l' hora
de la revista.

Mana y disposa
del distingit mes maco
que té la tropa.
— Perque no tenim ara
tinta vermella,
no 't pinto 'l cor, passantlo
aguda fletxa.

¡Adios, mi Marta!
¡Jujujuy, retrechera!
¡Viva la gracia!

PIFIAS

Segons nos informa persona que pot saberho, nostre amich En Joseph Subirá, *ha tingut un noy*.

Senyor Joseph, qui sia l' enhorabona y fassi 'l favor de donarla en nostre nom á la Biela.

Un petonet á 'l infantó *moro*, y disposi.

Lo cólera, aqueixa plaga de l' humanitat va fent de las sevas en nostra terra.

Las provincias primerament invadidas se vehuen llibres del tot de tan terrible flagell, mes en cambi, las que no habian tingut fins ara la visita poch agradosa d' aytal hoste son las que sufren las derrerias de la peste.

Segons nostres noticias particulars ja 'n Juliol hi havia un qu' altre cas en Barcelona, mes nosaltres no havian volgut dir res, per més que nostras novas teniam fonament, per no alarmar á nostres paysans y avuy mateix nos reprimim per idéntica causa.

•*•

Nostre amich y coloborador *Lo Cego*, nos ha obsequiat ab dos exemplars de una obreta qu' ha publicat aquestos dias, titulada *Humoradas un poquito alegres*.

Nostres llegidors, que coneixen l' estil de nostre amich, per los varis epigramas que d' ell hem publicat, poden ferse una idéa de la que son *Las Humoradas* quant sápigam que son tan poch *maduras* com aquells.

No volem dirhos res mes, per que vostés mateixos poden comprá lo llibre en cualsevol llibreria. Per *cinch ralets* no mes, poden ferse alguns panxons de riurer.

Per nostre part, agraphim á l' autor l' obsequi.

VUYTS Y NOUS

Hi havia un home que feya molts anys que no havia anat á confessar. Era un gran pecador.

Per fi resolgué anarhi: s' agenolla als péus del capellá, diu las confessió y comensa á abocar pecats ó per millor dir culpas, donchs que no n' hi havia cap de grave.

Lo confessor tot era exortarlo.

—Donchs, germa; no té res més de que l' acusi la conciencia?

—No pare.

—Y ab tants anys que no ha anat á confessar y la vida que ha dút, no té pecats graves?

—No, pare.

Lo confés li doná la absolució, més com creya que la comunió que fés, podia ser sacrilega, quan fôu á la sagristia, arreglá una hostia ben prima ab un bossi de pá, pel cas de que dit pecador s' acostés á la sagrada mesa.

Com de fét; arrimat á la barana hi havia l' home.

Lo capellá comensa á donar la comunió, després de l' un l' altre, fins que arriba á n' el home, á qui dona lo bossi de pá.

Heus' aqui que aquest, com es natural, era pá que no podia passarse, y l' home cop de mirar si l' podia englutir y fer' esforços de coll, mes en cap manera passava. Al últim, ell que se gira á una dona que tenia al costat y qu' era una velleta y li diu:

—Germana, que es lo que 'ns han donat?

La dona ab tota compunció, li rispon:

—Lo fill de Déu.

—Donchs, á mi 'm dehuen haver donat lo pare, perquè es molt dur de passar.

o o o

¡Que 'n ets d' hermosa nineta!
¡Que 'n ets de bella ma vidal!
Entre tú, 'l gos y la sogra,
¡Quina vida més felissa!

o o o

Un demagogo intransigent, alt y gros, acababa de fér un discurs republicá, democrátich, federal, cacahuets y xufas, en lo que féu resaltar la conveniencia de l' igualtat de classes.

Se l' hi acosta un neo, qu' era una miniatura d' home y l' hi diu:

—¿ Cóm es possible que vosté, qu' es un homenás puga may igualarse ab mi, que soch sols un homenet?

—Molt fácil, l' hi contestá 'l demagogo: l' igualat entre 'ls dos ja existeix are: vosté un un home petit ¿no es vritat?

—Considerat físicament, si senyor; més que petit, *repetit*.

—*Bueno*, en aixó anaba, digué l' orador, vosté es repetit, pus qu' es molt menut, y ja soch també *repetit*, perque tinch l' estatura repetida.

Velhi aquí l' igualtat entre vosté y jo, ¡cap sigrany!

o o o

Xarada

Tots tenim *prima* al revés
Que no es cosa *quart* doblada
Quart tres dos del meu fa un mes
Qu' inflammat d' una topada
D' una total lo tinch pres.

V. GIRALT.

La solució en lo número vinent.